

Sztaskó Richard
ÚGYIS MINDEGY

SZEMÉLYEK:

KÁIN

ÁBEL

KÁIN és ÁBEL egymással szemközt, szótlánul állnak a mezőn, közöttük a távolság mintegy másfél méternyi. KÁIN kezében egy nagyobb kődarab.

KÁIN *(Kisebb szünet után)* Ugye tudod, most mi következik?

ÁBEL *(Hallgat, nem szól semmit)*

KÁIN Ne tegyél úgy, mintha...

ÁBEL ...mintha mi?

KÁIN Mintha nem tudnád, hogy ennek itt és most meg kell történnie.

ÁBEL Valóban? Én azt hittem...

KÁIN Hagyjuk ezt!

ÁBEL ...hogy több van benned. Hogy ennél azért...

KÁIN Ebbe most kár belemenni. *(Szünet)* Ez a te döntésed... is.

ÁBEL *(Elmosolyodik)* Furcsa ezt hallani. *(Szünet)* És az is furcsa, hogy nem félek. Sőt.

KÁIN Sőt?

ÁBEL *(Hallgat, nem szól semmit)*

KÁIN *(Gúnyos éllel a hangjában)* Na, mi az, csak nem „fölnőttél” a sorsodhoz?

ÁBEL Ha te mondod...

(Csend. Hallgatnak. Csak állnak némán egymással szemközt.)

KÁIN Nos?

ÁBEL Igen?

KÁIN Kívánsz-e még valamit mondani?

ÁBEL Kellene?

KÁIN *(Eddigi határozottsága megtorpan)* Most van még rá lehetőség, utána...

ÁBEL ...már nem... Igen, tisztában vagyok veled.

KÁIN Szóval?

ÁBEL *(Némi hallgatást követően jóízűen fölnevet)*

KÁIN *(Értetlenül)* Mi az, mi történt?

ÁBEL Semmi. Csak eszembe jutott valami. Emlékszel, amikor...

KÁIN Ezt most nem gondolod komolyan, ugye?

ÁBEL Mármint?

KÁIN Hogy nekiállsz...

ÁBEL Dehogyis, csak eszembe jutott...

KÁIN ...hogy húzd az időt...

ÁBEL Mert olyannak ismersz.

KÁIN *(Hallgat, nem szól semmit)*

ÁBEL *(Némi hallgatást követően)* Már nem tudom, mikor történt pontosan. Még egész kicsik voltunk, gyerekek, emlékszem, aratás idején többször is elsötétült az ég, mert a napot gyakran eltakarta előlünk az Úr keze, talán azért, mert nem akarta, hogy meglássuk a meg-nem-láthatót. Ki tudja... S ha vihar támadt, azt hittük... Emlékszel? Recsegettropogott, dörgött az ég, de olyan hangerővel, hogy biztosak voltunk benne, mindannyian megsüketülünk, és ennek a hangzavarnak sose lesz vége. Amikor pedig szikrázott és ragyogott körülöttünk minden, eljártunk fára mászni. *(Szünet)* Anyánk mindig azt mondta: „Vigyázzatok magatokra, és....

KÁIN *(Kissé elfülő hangon)* ...legyetek jók...

ÁBEL ...egymáshoz.” Vagy valami hasonló, nem? Már régen volt. *(Szünet)* Egyik alkalommal aztán nem tudtam lejönni. Elnehezedett minden tagom, moccanni sem bírtam. Csak néztem a kifosztott fészket... a verejtéktől és a szemembe tűző naptól szinte semmit se láttam... *(Szünet)* Fölfelé még rendben volt minden, emlékszel... Te pedig ott álltál alattam, kitárt karokkal, ha megszédülnék és... De végül le tudtam jönni, már nem tudom, hogyan és miképp, de lejöttem. Igaz, úgy reszkettem, mint egy farkastól megrettent kisbárány. *(Szünet)* Még most is itt van előttem a pillanat, olyan tiszta, mintha az imént történt volna, nem pedig hosszú évekkkel ezelőtt. *(Szünet)* És amikor egy nap kint sétáltunk a sűrűben, és a semmiből fölbukkant egy vadkan, arra emlékszel? Beléd kapaszkodtam, mert tudtam, meg fogsz védeni, történjen akármi, nem is lehet másképp, hiszen én vagyok a kisebb, a gyengébb. *(Hosszabb szünet)* Még soha nem gondolkodtál azon, vajon miért van az, hogy bizonyos dolgokra jobban emlékszünk, másokra

kevésbé? Hogy miért marad meg valami jobban az emlékezetben, más pedig miért nem? Azt hiszem, az lenne a legkönnyebb, ha...

KÁIN *(Hirtelen fölcattanva)* Mire megy ki a játék?

ÁBEL Parancsolsz?

KÁIN Mi ez az egész? Mit akarsz ezzel elérni?

ÁBEL Semmit. *(Szünet)* Vagyis de. Azt, hogy...

KÁIN *(Egyre fogatkozó türelemmel)* Mit? Mégis mit?

ÁBEL Hogy meghallgass. Végre egyszer... Utoljára. Amikor már úgyis mindegy.

KÁIN *(Motyogva)* Igen. Mindegy. Úgyis... mindegy.

ÁBEL Üvölthetnék is akár. Hogyne. Hiszen erre számítottál, nem? Hogy fejvesztve elrohanok, mintha lenne még hova menekülni, anyához és apához, vagy arra, amerre a nap nyugszik. Én rohannék, te utánam, aztán jön, aminek jönnie kell, és a végtelen csöndesség. Erre számítottál, nem? Hogy így lesz. Ne is tagadd! Erre tessék, föltartalak, mert...

KÁIN ...nem tartasz fel, de...

ÁBEL ...mégis... De nem kell aggódnod, hiszen utoljára. Amikor már úgyis mindegy.

KÁIN *(Némi hallgatást követően)* Ugye tudod, hogy szerettelek? Ahogyan fivér szeretheti a fivérét.

ÁBEL *(Mosolyogva)* Azért legtöbbször épp ennek ellenkezőjéről készültél meggyőzni. És nem csak szavakkal, hanem...

KÁIN *(Hirtelen)* Van még valami?

(Csend. Hallgatnak. Csak állnak némán egymással szemközt.)

ÁBEL Fájni fog?

KÁIN *(Hallgat, nem szól semmit)*

ÁBEL Remélem, tudod, hogy én...

KÁIN Igen?

ÁBEL Hogy én...

KÁIN ...hogyan mi van veled?

ÁBEL *(Némi szünet után)* Én nem haragszom rád.

(Csend. Hallgatnak. Csak állnak némán egymással szemközt.)

ÁBEL Se ezért, se másért sem.

KÁIN *(Ököllet arcon üti ÁBELt, aki erre megtántorodik, de állva marad)* Jobban teszed, ha elhallgatsz! Kettőnk közül nekem van okom haragudni. És ezt te is pontosan tudod.

ÁBEL *(Hallgat, nem szól semmit)*

KÁIN És mennyire álságos ez az egész. Semmivel se vagy külön nálam, mégis... Ez van... De már mindegy is... Azt hiszem, elmondtunk mindent, amit még szerettünk volna... Ami pedig a folytatást illeti...

ÁBEL *(Elmosolyodik)*

KÁIN Mi van ezen nevetnivaló?

ÁBEL *(Túljátszott hangszúllyal)* „Ami pedig a folytatást illeti...” Te könnyen beszélsz folytatásról. Hajjaj...

KÁIN Nehogy azt hidd, hogy könnyebb. De ezt nem...

ÁBEL ...most fogjuk... Tudom. Sem itt és most, sem máskor.

(Csend. Hallgatnak. Csak állnak némán egymással szemközt.)

KÁIN Te nem tudod, milyen érzés az, amikor nem szeretnek... amikor mindenért téged hibáztatnak... amikor olyanokért is megszidnak, amiről fogalmad sincs. Te nem tudod... milyen érzés jónak lenni úgy, hogy közben mindenki rossznak tart, és azt figyelik, hol és hogyan rúghatnak beléd még nagyobbat... Minden körülötted forgott... minden. Én voltam az egyetlen, aki látta a valódi arcodat, mindenki más képtelen volt az álarc mögé nézni... igen... de el kell ismerni, nagyon jól csináltad... még Őt is sikerült megvezetned... áldozatot mutattam be a föld terméséből, és még csak rá se nézett... és előlem is elfordította a tekintetét... igen, Ő csak téged részesített előnyben, és az áldozati füstöt nyájad zsenge bárányaiból és azok zsírjából... *(Hirtelen felcsattanva)* Hát ki vagyok én, hogy ezt érdemeltem? Hogy végül még apánkat is ellenem hangoltad? *(Szünet)* Néhanap, mikor jobb kedvében volt, a tenyerére emelt, és úgy mutatta meg a végtelen messzeségben elterülő földeket. *(Szünet)* Aztán eltaszított magától, és már semmi nem lehetett olyan, mint régen. *(Szünet)* Hát mi vagyok én? *(Szünet)* Félre ne érts, nem az bánt, ami történt, hanem az, hogy már soha nem fogok választ kapni a kérdéseimre. *(Szünet)* Soha nem fogom megtudni, miért kellett elvenned tőlünk azokat a pillanatokot, amik igazán számítottak... amikről azt hittük, csak a miénk. *(Szünet)* Mikor éjjelente fáztam, odabújtam mellé, és a lábaimat a lábaival fontam össze, hogy így melegítsük egymást... én

öt... ő pedig engem... és amikor virradatkor fölébredtünk, és éreztük a csípős hajnali szellőt, mindkettőnk arcán mosoly terült el, mert kipihentek voltunk, erővel teltek és tettere készek, hozzon bármit is a nap, terítsen elénk bármilyen kihívást. *(Hosszabb szünet)* Akkor voltam boldog, amikor azt érezhettem, megbízik bennem... kétségek nélkül... teljes odaadással... Itt történt, nem messze. Volt egy gyümölcsfa, amit ki kellett vágnunk, mert nem hozott már több termést. Apánk azt mondta, valahol legfelül megbetegedett, nincs más választásunk... ki is vágtuk hamarjában, de a törzs egy részét és a gyökerét nem tudtuk kiásni a földből. Húztuk-vontuk, ide-oda rángattuk, taszigáltuk, de nem mozdult egy szemernyit sem. Minden erőfeszítésünk hasztalannak bizonyult... Kénytelenek voltunk megpihenni... Apánk tekintetében valami különös tűz lobogott, butaság, tudom, de mintha egy pillanatra elbizonytalanodott volna a saját erejében... holott mindketten tisztában voltunk azzal, olyan, mint egy hegy, mint egy hatalmas kőszikla, aminek... *(Hirtelen abba hagyja, hosszas hallgatás után folytatja)* Akkor aztán mindketten erőt vettünk, és nekiestünk... Ő megkapaszkodott a tönkben, szorosán átfonta a karjaival, volt valami furcsa és félelmetes abban a mozdulatban, ahogyan ölelte... én pedig a gyökeret kezdtem el szaggatni és csapkodni, ásni és cibálni... végül egy roppanás... egy recsenés... apánk háttal a földnek esett, a tönk pedig ott maradt az ölelő karjaiban, szerteszét lógó gyökérmaradványokkal... Hangosan kacagva dobta le magáról azt az elgyötört darabot, ami megmaradt a gyümölcsfából, aztán odaintett magához, és visongatva kezdtünk el birkózni, egészen addig, amíg ki nem fulladtunk, és csak hevertünk egymás mellett lihegve és nevetve, a fejünk fölött, a szemünk előtt pedig ismeretlen alakzatba rendeződve vonultak balról jobbra a kövérebbnél kövérebb fehér felhők... *(Hosszabb szünet)* Aztán nem sokkal később megszületél, és mindent elvettél... tölünk. *(Szünet)* Apánk egyik pillanatról a másikra megváltozott. Ami korábban mindkettőnknek fontos volt, az már csak nekem maradt az... Ami korábban mindkettőnknek számított, az végül már csak nekem... A szőke fűrtjeid és a kék szemeid fontosabbak lettek. *(Szünet)* Apánk mindent elfelejtett, ami valaha összekötött bennünket... Igen, ő elfelejtette, én viszont... nem. *(Szünet)* Mégis mivel érdemeltem ki ezt a sorsot?

(Csend. Hallgatnak. Csak állnak némán egymással szemközt.)

KÁIN (*Elmosolyodik*) Tudom, jótól kérdezem... Valószínűleg te sem tudod a választ, de máshoz, hiszen láthatod, nem igazán tudnék fordulni.

ÁBEL Szerintem...

KÁIN Igen?

ÁBEL (*Leinti magát*) Hagyjuk, lényegtelen.

KÁIN Nem, mondd csak... Talán végre bizonyossággá lesz mindaz, ami eddig bizonytalan volt. Talán végre választ kapok azokra a kérdésekre, amelyek napról napra szétfeszítenek itt belül.

ÁBEL Bárcsak tudnék...

KÁIN (*Gúnyos éllel a hangjában*) Igen, bárcsak... (*Szünet*) De azt hiszem, mégiscsak így lesz a legjobb... Ha hagyom, hogy a magas fűben leleselkedő vadállat rám vesse magát, és azt tegye, amit csak akar...

Csend. Hallgatnak. Csak állnak némán egymással szemközt.

ÁBEL Fájni fog?

KÁIN (*Némi hallgatást követően*) Gyors lesz. Igyekszem úgy... csinálni, hogy ne érezz belőle semmit. Nem fogom hagyni, hogy szenv...

ÁBEL De.

KÁIN (*Értetlenül*) Tessék?

ÁBEL (*Kissé elfúló hangon*) Hagyd... hogy fájjon...

KÁIN (*Hallgat, nem szól semmit*)

ÁBEL (*Tesz egy lépést Káin felé*) Szeretném... Kérlek...

KÁIN (*Némi szünet után, gyengéden*) Csukd be a szemed.

ÁBEL (*Szemeit becsukja, némi szünet után*) Elforduljak?

(Csend. Hallgatnak. Csak állnak némán egymással szemközt. Egy pillanatra úgy hangzik, mintha nagyon lassan, tagolva Káin visszaszámolna. Hangja suttogás. De az is lehet, hogy a mezőn időközben fölerősödött szél játszik a képzelettel.)

ÁBEL (*Némi szünet után*) Elforduljak? Hogy szeretnéd? Remélem...